

Nāše veselje

Priloga „Slov. gospodarja“ za deco.

Štev. 4.

Letnik I.

Zaklad.

Jože je bil sirota. Ni imel več ne očeta in ne matere. Živel je pri stari materi, ki je imela na ravninici pod visoko goro majhno hišico, poleg nje vrt in malo dalje proč nekaj njivic. Ona že ni mogla dosti delati, Jože pa pri delu tudi še ni dosti zalegel in tako sta se kaj borno preživljala.

Ko je Jože nekoliko odrasel, je služil najprej za pastirja pri gospodarju, ki je imel svoje pašnike blizu Jožetovega doma. Tako je potem na črede včasih gledal on, včasih pa tudi stara mati, če je bilo treba kaj težjega delati, za kar ona ni več bila sposobna. Tedaj je pač Jože poskočil in opravil delo po svojih močeh.

Jože je bil zelo dobrega in nežnega srca. Bolelo ga ni toliko, da je bil on sam reven in da se je moral boriti za kosček suhega kruha. Ne, ampak hudo mu je bilo, da stari materi ne more zadnjih dni njenega življenja olajšati in olepšati, ker je videl v njej edino bitje na svetu, ki ga je ljubilo in skrbelo zanj.

Čimbolj je odrasel, tam česče je premišljeval, kaj bi storil, da bi prišel, če že ne do bogastva, pa vsaj do udobnejšega življenja za staro mater. Na sebi niti tedaj ni mislil.

Često sta se pogovarjala v koči in Jože je некоč vzdiknil:

»Zakaj ni več palčkov, ki imajo zlata in srebra v izobilju. Kako rad bi katerega izmed njih poprosil, naj bi nam pomagal. Kaj mislite, ali so bili kdaj palčki?«

»Kako bili?« je vprašala stara mati. »Ali meniš, da jih sedaj ni? Seveda so, ali ljudje so postali tako hudobni in zavistni, da se palčki nočejo več prikazati med njimi in jim tudi nočejo več pomagati. Sicer pa so se tudi v starih časih prikazali samo ljudem, ki so rojeni na nedeljo.«

»Jaz vendar tudi! Torej se meni še lahko kateri prikaže, kaj ne?«

»Saj sem povedala, da se sedaj ne brigajo več za ljudi. Prebivajo le v svojem kraljestvu v notranjosti gora in nihče ne ve, kaj tam delajo.«

Jože je še dolgo premišljeval vse to, kar mu je bila stara mati povedala.

Nekega vročega poletnega popoldneva se je njegova čreda mirno pasla v senci velikih dreves ob gozdu, ki se je razprostiral ob vznožju visoke gore, ki je mejila na ravninico, na kateri je stal Jožetov dom.

Vroče je bilo. Jože je legel v senco mogočne bukve in je kmalu trdno zaspal. Sanjal je, da ga nekaj vleče h gor, ob kateri je spal. Vstal je in se je podal globlje v gozd ter je došel do votline v pečini. Stopil je vanjo in brez strahu je začel prodirati dalje. Temen hodnik ga je vodil globlje v goro. Že se je hotel vrniti, ker se je začel bati, kar začuje v daljavi nabijanje železa kakor v kovač-

nici. Stopil je še naprej in naenkrat je zagledal pred seboj svetlo dvorano, v kateri je nabijal palček na zlato palico na nekovaču.

Jože je ostrmel in obstal. Palček se je obrnil do njega in je rekel:

»Dobro došel, dragi Jože! Tolikokrat sem te opazoval zunaj pri čredi, pa me nisi nikoli hotel videti. Rad bi te bil povabil sem. No, saj si sedaj tu. Reven si, ali dober in pošten. Rad ti bom pomagal. Glej, tu vzemi, kolikor moreš nositi!«

Pri tem je pokazal palček v ozadje dvorane, kjer je bilo vse polno zlata v kosih, ki so imeli obliko hlebkov. Jože se je pripognil, da bi dvignil največji kos, kar začuti nekaj mokrega na obrazu in — se prebudi. Pri njem je stala krava in mu je lizala obraz.

Jože je hitro pogledal po čredi. Bila je v bližini, torej ni dolgo spal. Premišljeval je svoje sanje. Vstal je in se je napotil tja, kjer je bil v sanjah. Našel je hodnik, ki ga pa je bilo kmalu konec, palčka pa nikjer. Pač pa je ležalo po tleh nekaj gruč, ki so bile podobne onim zlatim v sanjah. Ko je eno prinesel bolj na svetlo, se je res čudno lesketala. Brž jo je spravil, nikomur ni rekel nič, ampak drugega dne se je napotil v mesto k profesorju, kateremu je nosil hrošče in metulje, ki jih je nabiral.

Profesor mu je rekel, ko si je kamen ogledal: »Zlato to ni, ampak vendar je ruda, ki je kaj vredna, če je je v tisti gori dovolj. Pusti to tu, bom že sam uredil vse nadaljnje.«

In res, čez par dni je prišla komisija, ki je ugotovila, da je dovolj tiste rude, in da je precej vredna. Ker je bil baš tisti del gozdička last stare matere, je dobila zanj toliko svoto, da je mogla odsej živeti z Jožetom brez skrbi.

Zdaj pa še naj kdo reče, da ni več — palčkovi!

*

Veseli gostje.

Pri črešnjih tam ob plotu je danes veliko slavlje. Črešnje so dozorele in gospodar, gospod škorec, je povabil vse, kar leze in gre, na proslavo.

Na veliki veji, kjer ima gospod škorec svojo hišico, danes pridne mravlje samo likajo in snažijo. Gospodar jih je najel kar petsto, da bo delo prej gotovo. V hišici sami pa gospodar danes niti nima prostora, ker je vzela gospa metlo v ro-

ke in pospravlja, da se vse kadi in da trešice in slamice kar frče po zraku. Gospodar je torej sklenil, da si gre rajši ogledat, ali so priprave že v teku. Pri najlepših in najbolj zrelih črešnjah je pri vsaki poseben zelen listič, da se morejo gostje lepo udobno vnesti. Tudi te lističe so imele mravlje v delu, tako da so se že svetili, kakor lepo snažno umito steklo. Gospod škorec je natančno pogledal, da je vse v redu, tuintam je še dal kako naročilo, ali pa je tudi kaj grajal in dal popraviti.

Ko se je prepričal, da je za ljube goste vse pripravljeno in da so bile res najlepše črešnje določene za pojedino, se je vrnil domov, da bi pogledal na uro, ali bo že treba goste pričakati. Skoro prestrašil se je, ko je videl, da bo že skrajni čas za sprejem. Na debeli veji pred hišico je dal postaviti vhod s par stopnicami in volnenimi zavesami. Na vsako

stran pred vhodom pa je postavil dva čmrlja, ki sta proti nagradi štirih zrelih črešenj prevzela nalogo, da zapihata v rog, čim se bodo gostje približali. Za vhodom pa je stal gospod škorec z gospo in sta tako glasno naznanjane goste veselo sprejela ter jih odvedla na odkazane prostore, kjer so se začeli gostiti s sladko črešnjevo kapljico.

Zdaj pa moram končati, ker je gospod škorec povabil tudi mene in med zadnjimi vendar ne bi rad bil, ker pravijo, da tisti, ki pride prepozno, dobi — najslabše.

*

Zbirateljem znamk.

Ali kdo izmed vas zbira znamke? Namreč da jih zbira tako, da jih potem lepo po vrsti razvrsti v posebni knjigi? Mislite, da je to lahko in celo otročje delo? Ni tako, najresnejši ljudje zbiraajo znamke,

rabljene seveda, iz vseh krajev sveta, in jih lepijo v posebne zbirke, ki imajo lahko, če so količkej popolne, veliko vrednost. Angleški kralj n. pr. spada med najmarljivejše zbiratelje. Njegova zbirka znamk je izredno dragocena. Tako daleč seveda ne more vsak priti, pa nekaj malega dela človeku veselje in zabavo. Najpoprej bi bilo treba zbrati vse rabljene znamke, ki jih morete dobiti. Lepo jih odlepiti in zbirajte tako, da imate od vsake vrednosti po eno znamko. Kar jih je od ene in iste znamke več, tiste je treba hraniti in ob priliki zamenjati za take znamke, ki jih še nimate. To bi bilo sedaj prvo delo. Kdor ima kaj zamenjati, naj nam javi in mi bomo potem posredovali pri taki zamenjavi. Knjig še za začetek ni treba, o tem bomo govorili pozneje. Zdaj samo glejte, da dobite čimveč različnih rabljenih znamk. Vse drugo poznejel

★

Naloge.

1.

Dva ovčarja sta se srečala s svojima redama ovac na cesti. Prvi ovčar je rekel: »Daj mi eno izmed svojih ovac, potem jih bom imel dvakrat toliko ko ti.«

Drugi pa je odvrnil: »Ne, daj ti meni eno izmed svojih ovac, potem jih bova imela oba enako število.«

Koliko ovac je imel vsak ovčar?

2.

Tone in Ivo sta štela svoj denar. Tone je rekel: »Daj mi dinar, pa bova imela oba enako denarja.«

»Ne« je menil Ivo, »daj ti meni štiri dinarje, potem bom imel dvakrat toliko denarja ko ti.«

Koliko denarja je imel vsak izmed teh dveh fantov?

3.

Pri katerem številu dobiš isto, če ga s 5 pomnožiš, ali pa če mu 24 prišteješ?

4.

V dveh mošnjah je enako število dinarjev. Če vzameš iz ene mošnje 25 dinarjev in jih daš v drugo, potem ima ta dvakrat toliko denarja ko prva. Koliko dinarjev je bilo v vsaki mošnji?

5.

Mlekarica odmeri kupcu točno 4 l mleka, čeprav ima samo posodo, ki drži 5 l, in tako, ki drži 3 l. Kako bo to naredila?

Odgovori na dopise.

A. K., Središče. Bomo uporabili, če se bo dalo spraviti v sklad z naziranjem upravnistva. Sicer bi pa mi radi dobili v prvi vrsti prispevke naših mladih čitateljev, da jih vzpodbujamo za opazovanja, izraževanje itd.

F. K., Podgorci. Dobro, nekaj jih je, rešitev namreč, po večini so tudi prav. Druge rešitve pa so tu v listu.

J. K., Sv. Kungota. Poskusil si res, ali tvoja pesmica le ni za tisk, ne samo da se stih gladko ne čitajo, ampak tudi smisel ni v redu. Čemu bi kdo nosil led v košari? Le še poskusi kaj, pa jasne misli zapiši!

Brez podpisa, nekje s Pohorja. Pesmica »Vesela pomlad« bi bilo treba pošteno opiliti, tako glede na obliko kakor na vsebino. Ista rima se tu ponavlja, pri drugih se dela jeziku sila. Tudi navadna pesmica mora biti jezikovno pravilna, drugače ni dobra. Kaj je »zapisnil«, rima za »zmislil«, kaj ne da? Tako pa ne sme biti. Takih in sličnih stvari pa je polno. Rešitev naloge pa je postavljena na glavo, ker morajo biti dane besede ob koncu vrst.

Odgovori na vprašanja v 3. številki.

1. V 7. leto,
2. seno,
3. slepa,
4. ime,
5. nobena »dalje«, vse »krajše«.
6. maček,
7. odmev,
8. če zmrzne v led,
9. drugi čevalj,
10. v polne,
11. v nobenem,
12. če molí glavo skozi okno.

Za smeh.

Ni nevarnostl.

Učitelj: »Ti vendar ne smeš v šolo, ko pa ima tvoj brat škrlatico!«

Učenec: »Gospod učitelj, saj ni moj pravi brat.«

Ne va.

Učenec: »Pozdrav od očeta. Včeraj nisem mogel v šolo, ker sem bil bolan.«

Učitelj: »Kaj ti pa je bilo?«

Učenec: »Tega mi oče ni povedal.«

Previdnost.

Mati stoji s sinčkom pred kletko, v kateri je velika opica.

Sinček: »Mama, glej, tale opica je čisto podobna stricu Tineku.«

Mati: »Ne boš tih, to je vendar huda žalitev!«

Sinček: »Saj sem ti tako tiho povedal, da me opica ni čula.«

Skrben.

Oče sinčku: »Kaj, ti paglavec kadiš?«

Sinček: »O, saj ne!«

Oče: »Čemu pa ti pa te cigarete v tvoji škati?«

Sinček: »Te zbiram, da jih bom kadil, ko bom že velik in bom smel kaditi.«

Skrivalnice.

Janezek navadno sedi v tej hišici na drevesu, kje pa je?

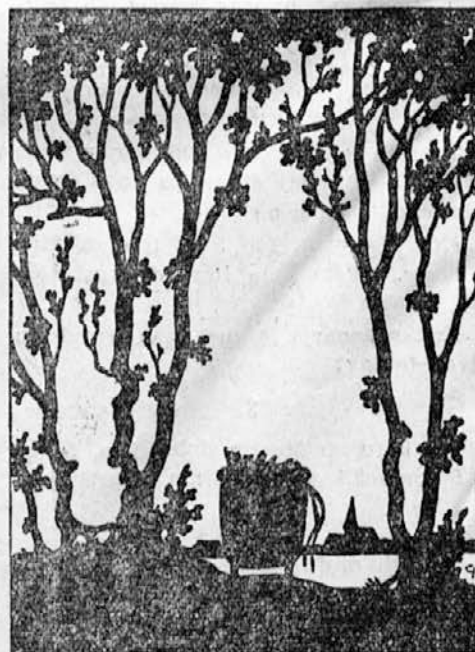
Boji se.

Zdravnik: »Tako, Mihec, zdaj mi pa le pokaži jezik!«

Mihec: »Kaj pa, da mi mama da zaušnico.«

Joj, prazen svinjak! Kje je prašiček?

Koš je tu, kje pa je starka?